

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ผู้วิจัยมุ่งศึกษาสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรท้องถิ่นในเครือข่ายการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูปฏิบัติการสอน จากโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 จาก 11 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 477 คน จำแนกตามช่วงชั้นได้ 2 ช่วงชั้น คือ ช่วงชั้นที่ 1-2 จำนวน 129 คน และช่วงชั้นที่ 3-4 จำนวน 348 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน(Multistage Random Sampling) กำหนดขนาด(Sample Size)โดยใช้ตารางของ เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูผู้สอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ รวม 214 คน จำแนกตามช่วงชั้น 2 ช่วงชั้น คือ ช่วงชั้นที่ 1-2 จำนวน 59 คน ช่วงชั้นที่ 3-4 จำนวน 155 คน โดยมีขั้นตอนการสุ่ม ดังนี้

1.2.1 จำแนกประชากรตามช่วงชั้นที่สอนได้ ช่วงชั้นที่ 1-2 ทั้งหมด 129 คน
ช่วงชั้นที่ 3-4 ทั้งหมด 348 คน

2.2.2 เปิดตารางเครื่องชี้และมอร์แกน จากจำนวนรวมของประชากรตามช่วงชั้นได้กลุ่มตัวอย่าง ช่วงชั้นที่ 1-2 ทั้งหมด 59 คน ช่วงชั้นที่ 3-4 ทั้งหมด 155 คน

1.2.3 จำแนกกลุ่มตัวอย่างตามชื่อโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1

1.2.4 สุ่มอย่างง่ายด้วยการจับฉลากในแต่ละโรงเรียนเพื่อให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
ตามต้องการ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามโรงเรียนและช่วงชั้นที่เปิดทำ
การเรียนการสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1

ที่	โรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน	ช่วงชั้น				รวม	
		ช่วงชั้นที่ 1-2		ช่วงชั้นที่ 3-4		กลุ่มประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
		ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง		
1	โรงเรียนกันทรวิชัย			69	30	69	30
2	โรงเรียนเขวาสีภิรมย์			58	26	58	26
3	โรงเรียนเชียงยืนพิทยาคม			87	39	87	39
4	โรงเรียนสารคามพิทยาคม			134	60	134	60
5	โรงเรียนบ้านกระบาก	22	10			22	10
6	โรงเรียนบ้านกอกหนองฝื่อ	15	7			15	7
7	โรงเรียนบ้านจานโนนสูง	17	8			17	8
8	โรงเรียนบ้านหนองแสง	16	7			16	7
9	โรงเรียนบ้านคอนหว่านหัวหนอง	21	10			21	10
10	โรงเรียนชุมชนบ้านลาด	22	10			22	10
11	โรงเรียนบ้านโสกแดง	16	7			16	7
รวม		129	59	348	155	477	214

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยการศึกษาคครั้งนี้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วน
ประมาณค่า 5 ระดับ ระดับมากที่สุด ระดับมาก ระดับปานกลาง ระดับน้อย และระดับน้อย
ที่สุด เครื่องมือฉบับนี้มี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบ
สำรวจรายการ (Check List) ช่วงชั้นที่ปฏิบัติหน้าที่สอน จำแนกเป็น ช่วงชั้นที่ 1 – 2 และช่วง
ชั้นที่ 3– 4

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรท้องถิ่น มี
ลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า(Rating Scale) 5 ระดับ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย
และน้อยที่สุด ตามเกณฑ์การวัดของ ลิเคิร์ท (Likert)

ตอนที่ 3 เป็นแบบปลายเปิดเพื่อให้ผู้ตอบได้เสนอแนะความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพ
และปัญหาการใช้หลักสูตรท้องถิ่น

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรท้องถิ่น เพื่อกำหนด
กรอบและแนวคิดในการสร้างแบบสอบถาม
2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามแบบสำรวจรายการ และแบบมาตราส่วนประมาณ
ค่า ตามวิธีของ ลิเคิร์ท
3. สร้างแบบสอบถามฉบับร่างให้ครอบคลุมภายใต้กรอบแนวคิดการใช้หลักสูตร
ท้องถิ่นของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1
4. นำแบบสอบถามที่สร้างเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาตรวจสอบ
ความถูกต้องและความเที่ยงตรงตามเนื้อหา แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไข
5. ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการที่ปรึกษา แล้วนำเสนอต่อ
ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) และความเที่ยงตรง
ตามโครงสร้าง (Construct Validity) ของเครื่องมือ ตลอดจนตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์
ของภาษาที่ใช้ ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย
  - 5.1 นายบุญเลิศ ประระตะโก กศ.ม.(การมัธยมศึกษา)ศึกษานิเทศก์ สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1

5.2 นางพัชนี ไชยธานี ศศ.ม.(ไทยคดีศึกษา) ปฏิบัติหน้าที่รองผู้อำนวยการ
โรงเรียนกันทรวิชัย อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

5.3 นายเอนก เตชะสุข กศ.ม.(วัดผลการศึกษา) ครู โรงเรียนกันทรวิชัย
อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

ในการนำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาดำเนินการ ดังนี้

1. ขอนหนังสือแต่งตั้งจากบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อแต่งตั้งบุคคลดังกล่าวเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือ
2. นำแบบประเมิน(ตามรูปแบบดังภาคผนวก ข) ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและนำความเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์เป็นรายข้อและโดยรวม หากพบว่าข้อใดที่ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นไม่ตรงกันก็นำมาปรับปรุงแก้ไข และนำปริกษากรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้ง
6. นำแบบสอบถามที่ได้แก้ไขแล้ว ตามที่คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ ไปทดลองใช้ (Try-out) กับครูผู้สอนที่เป็นโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 จำนวน 30 คน ซึ่งเป็นโรงเรียนเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ที่เปิดทำการสอนช่วงชั้นที่ 1-2 จำนวน 14 คน และช่วงชั้นที่ 3-4 จำนวน 16 คน
7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้ ไปหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .98
8. นำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 214 คน เพื่อรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม และไปติดต่อผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง

2. นำหนังสือขอความอนุเคราะห์พร้อมแบบสอบถาม ไปยังผู้บริหาร โรงเรียนเครือข่าย การใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามของครูผู้สอน จำนวน 214 คน ด้วยตนเอง

3. นัดหมายการเก็บแบบสอบถามคืนที่โรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยผู้วิจัยนำเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1 แบบสอบถามตอนที่ 1 วิเคราะห์จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับช่วงชั้นและโรงเรียนโดย ความถี่ และร้อยละ

2 แบบสอบถามตอนที่ 2 วิเคราะห์สภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรท้องถิ่น โดยการให้คะแนนข้อคำถามแต่ละข้อตามเกณฑ์ การให้คะแนนเป็นมาตราส่วนประมาณค่า ตามแนวคิดของลิเคิร์ท 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยให้น้ำหนักคะแนน ดังนี้

ระดับการปฏิบัติ	น้ำหนักคะแนน
มากที่สุดให้	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

นำคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแล้วนำค่าเฉลี่ยที่ได้ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2535 : 100)

- 4.51 – 5.00 หมายความว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
- 3.51 – 4.50 หมายความว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
- 2.51 – 3.50 หมายความว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
- 1.51 – 2.50 หมายความว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
- 1.00 – 1.50 หมายความว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยมาก

3. แบบสอบถามปลายเปิด ข้อเสนอแนะแนวทางเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรท้องถิ่น นำมา วิเคราะห์เนื้อหาแล้วแจกแจงความถี่

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์สภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรท้องถิ่นในโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ผู้วิจัยใช้ค่าสถิติดังนี้
  - 2.1 ร้อยละ (Percentage)
  - 2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)
  - 2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. เปรียบเทียบสภาพการใช้หลักสูตรท้องถิ่นในโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 โดยใช้ t -test independent
4. วิเคราะห์แบบสอบถามปลายเปิดโดยการวิเคราะห์เนื้อหาแล้วแจกแจงความถี่